

dr hab. n. wet., lek. wet. Łukasz Kurek
Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych Zwierząt
Zakład Chorób Wewnętrznych Zwierząt Gospodarskich i Koni
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Lublin, dn. 31.01.2022 r.

OCENA

dorobku naukowo - badawczego, osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich, współpracy międzynarodowej oraz szczególnego osiągnięcia naukowego w postaci cyklu publikacji powiązanych tematycznie
pt.: "Badania nad wpływem organicznych i nieorganicznych form selenu na organizm krów i cieląt rasy Holsztyńsko-Fryzyjskiej"
kandydatki ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
dr n. wet. Katarzyny Żarczyńskiej

Ocena formalna.

Przesłane dwa skoroszyty (Autoreferat i Dokumentacja) przedstawiające dorobek, osiągnięcia i konieczne załączniki stanowią wystarczającą informację do przeprowadzenia oceny do celów postępowania habilitacyjnego i spełniają wszystkie wymogi formalne określone w Ustawie (ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki - Dz. U. 65 poz.595 z zm. Dz. U. 2005 nr 64 poz. 1365; Dz. U. 2010 nr 96 poz. 620 i nr 182 poz. 1228 oraz Dz. U. 2011 nr 84, poz.455). Ocena została przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk rolniczych, w dyscyplinie weterynaria dr n. wet. Katarzynie Żarczyńskiej na podstawie postępowania wszczętego przez Radę Doskonałości Naukowej w dniu 23 sierpnia 2021 r. i prowadzonego według przepisów Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz.U. z dnia 2021 r. poz. 478 ze zm.). W dniu 17 grudnia 2021 Rada Naukowa Dyscypliny Weterynaria Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie powołała Komisję Habilitacyjną, powierzając mi funkcje recenzenta (pismo Przewodniczącego Pana Prof. dr hab. Krzysztofa Wąsowicza z dnia 30 grudnia 2021 r. s. WMW-DZ.6312.9.2021 informujące mnie o powierzeniu tejże funkcji). Kandydatka składa wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie weterynaria po raz pierwszy.

Informacje ogólne:

Dr n. wet. Katarzyna Żarczyńska urodziła się 22 maja 1983 roku w Szczytnie. W 2008 r. ukończyła studia na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i uzyskała dyplom lekarza weterynarii. W latach 2008-2013 odbyła studia doktoranckie w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką macierzystego Wydziału Weterynaryjnego. Równocześnie od 01.10.2010 r. została zatrudniona na stanowisku asystenta w wyżej wymienionej Katedrze. Stopień doktora nauk weterynaryjnych w zakresie chorób wewnętrznych zwierząt otrzymała w roku 2013 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: "Stan układu krzepnięcia w przebiegu pokarmowej dystrofii mięśni cieląt" wykonanej pod kierunkiem promotora Prof. dr hab. Przemysława Sobiecha. Od 2013 roku do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką UWM. W 2011 roku uzyskała tytuł specjalisty Chorób Przeżuwaczy nadany przez Komisję do Spraw Specjalizacji Lekarzy weterynarii w Puławach. Od 2008 roku jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Bujatrycznego, a w kadencji 2018 – 2021 pełni funkcję skarbnika i jest członkiem zarządu PSB.

Opinia w zakresie osiągnięcia naukowo - badawczego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Habilitantka jako **szczególne osiągnięcie naukowe** przedstawiła cykl publikacji powiązanych tematycznie pod wspólnym tytułem: „Badania nad wpływem organicznych i nieorganicznych form selenu na organizm krów i cieląt rasy Holsztyńsko-Fryzyjskiej”. Cykl ten składa się z 4 oryginalnych publikacji naukowych o łącznej liczbie IF wynoszącej 4,807. Liczba punktów według listy MNiSW wynosi 260. We wszystkich pracach kandydatka jest pierwszym autorem (bardzo istotne), a jej udział w tworzeniu w dwóch wyniósł 80%, a w pozostałych 70% (do wszystkich prac dołączono oświadczenia współautorów). Habilitantka we wszystkich artykułach odpowiadała za opracowanie koncepcji programowej, opracowaniu i interpretacji wyników, a w większości (3/4) także za opracowanie metodyki badań i sformułowanie wniosków. Istotne jest również, że we wszystkich pracach uczestniczyła w pobieraniu materiału do badań. Prace zostały opublikowane w znanych i cenionych czasopismach o wysokim poziomie naukowym, co podkreśla wartość dokonań kandydatki. W skład omawianego cyklu wchodzi następujące prace:

1. **Żarczyńska K., Sobiech P., Snarska A., Tobolski D., Pareek Ch.S., Bednarek D. (2018)**
Applicability of protein-lipid profile and activity of lactate dehydrogenase isoenzymes

- for diagnosing nutritional muscular dystrophy in calves. **Journal of Veterinary Research**, 62, 503-509 (IF=0,829; MEiN=20 pkt., wkład w powstanie – 80%)
2. **Żarczyńska K., Samardzija M., Sobiech P. (2019)** Influence of selenium administration to dry cows on selected biochemical and immune parameters of their offspring. **Reproduction in Domestic Animals**, 54, 1284-1290 (IF=1,641; MEiN=100 pkt., wkład w powstanie – 80%)
 3. **Żarczyńska K., Sobiech P., Mee J., Illek J. (2020)** The influence of short-term selenitetrigeride supplementation on blood selenium, and hepatic, renal, metabolic and hematological parameters in dairy cows. **Polish Journal of Veterinary Sciences**, 32(4): 678-646 (IF=0,516; MEiN=40 pkt. , wkład w powstanie – 70%)
 4. **Żarczyńska K., Sobiech P., Tobolski D., Mee J., Illek J. (2021)** Effect of single, oral administration of selenitetrigerides, at two dose rates, on blood selenium status and haematological and biochemical parameters in Holstein-Fresian calves. **Irish Veterinary Journal**, 74: 11 (IF=1,821; MEiN=100 pkt., wkład w powstanie – 70%)

Habilitantka w swoich pracach słusznie wyszła z założenia, że co prawda niedobór selenu może wystąpić u wszystkich gatunków zwierząt, ale szczególnie niekorzystne oddziaływanie występuje u przeżuwaczy. Dodatkowo niedobór tego mikroelementu jest rozpowszechniony na terenie całej Polski. Choroba powodowana przez niedobór Se (PDM – zwyrodnienie szkliste komórek mięśniowych w mięśniach szkieletowych) dotyka młode zwierzęta i może w skrajnych sytuacjach prowadzić do masowych upadków w gospodarstwach. Badanie kliniczne oraz badanie stężenia selenu w surowicy i tkankach umożliwia postawienie prawidłowego rozpoznania w przypadku tej jednostki, ale Habilitantka zauważała, że brak jest parametrów i danych umożliwiających określenie stopnia uszkodzenia mięśni. Z tego powodu zwróciła uwagę na znaczenie enzymu LDH, a dokładnie jego izoenzymów dla dokładniejszej i skuteczniejszej diagnostyki niedoboru selenu i powstających na skutek tego zaburzeń w organizmie, a szczególnie w tkance mięśniowej. Habilitantka zainteresowała się również tym, że świeżo urodzone młode przeżuwacze przeciwciała muszą otrzymać przy udziale siary i to najlepiej w jak naj szybszym czasie. Dlatego podejmuje się wiele działań mających na celu poprawienie jakości siary i równocześnie przyspieszanie przyswajania przeciwciał z przewodu pokarmowego. Najważniejszą immunoglobuliną w sianie krów jest IgG. Sugeruje się że podawanie selenu wpływa na wzrost stężenia IgG w sianie, dlatego oczekiwania Kandydatki w stosunku do korzystnego oddziaływania suplementacji tym pierwiastkiem wydają się jak

najbardziej uzasadnione, a przeciwciała mają przecież istotne znaczenie w obronie cieląt przed czynnikami infekcyjnymi.

Głównym celem badań zawartych w pracach składających się na szczególne osiągnięcie naukowe było określenie wpływu organicznych i nieorganicznej form selenu podawanych jednorazowo/krótkotrwale domięśniowo lub doustnie krowom na organizm tychże zwierząt oraz ich potomstwa.

Szczegółowe cele badań Habilitantka zawarła w czterech punktach:

1. Określenie zmienności izoenzymatycznej LDH w surowicy w przebiegu pokarmowej dystrofii mięśni wraz z określeniem przydatności tego oznaczenia do wykrywania PDM u cieląt oraz wpływu hiposelenozy na wskaźniki gospodarki białkowo-tłuszczowej.
2. Określenie wpływu jednokrotnej, domięśniowej iniekcji selenianu sodu krowom będącym w późnym okresie ciąży na stężenie selenu u ich potomstwa oraz status immunologiczny cieląt.
3. Określenie oddziaływania krótkotrwałej, doustnej suplementacji seleninotriglicerydów na gospodarkę selenową oraz parametry przemian energetyczno-białkowych i stan narządów mięsnych oraz mięśni krów.
4. Określenie wpływu jednokrotnego, doustnego podania seleninotriglicerydów na status selenowy, stan czynnościowy narządów mięsnych oraz aktywność układu antyoksydacyjnego cieląt.

W wyniku przeprowadzonych badań Habilitantka wyciągnęła bardzo konkretne i nowatorskie wnioski. Wykazała przydatność wykonywania rozdziału izoenzymatycznego LDH do diagnozowania wczesnych stadiów pokarmowej dystrofii mięśni u cieląt, ponieważ w przebiegu tej choroby następuje wzrost aktywności frakcji enzymatycznej LDH₄ i LDH₅ (charakterystycznych dla tkanki mięśniowej). Dodatkowo stwierdziła, że PDM u cieląt przebiega z hipoproteinemią, hipocholesterolemią i wzrostem stężenia trójglicerydów. Zaobserwowała, że jednokrotne, domięśniowe podanie selenianu sodu krowom przed porodem istotnie podnosi status selenowy ich potomstwa z jednoczesnym pozytywnym wpływem na stan układu immunologicznego. Udowodniła, że wielokrotne, doustne podawanie seleninotriglicerydów zmniejsza lipolizę tkanki tłuszczowej (spadek stężenia wolnych kwasów tłuszczowych), jak też nie wpływa negatywnie na funkcjonowanie wątroby i nerek oraz mięśni, a nowa forma selenu, jaką są seleninotriglicerydy stanowi skuteczny i bezpieczny sposób suplementacji niedoborów tego pierwiastka u krów mlecznych. Stwierdziła również, że jednokrotne, doustne podanie seleninotriglicerydów cielętom przyczynia się do istotnego surowiczego wzrostu stężenia selenu (bardzo szybki wzrost

stężenia selenu, co świadczy o bardzo dobrej biodostępności tej formy selenu) i nie wpływa na stan narządów mięsnych oraz powoduje wzrost aktywności podstawowego enzymu biorącego udział w procesach antyoksydacyjnych, jakim jest peroksydaza glutaminianowa.

Podsumowując na podkreślenie zasługuje fakt, że prace mają duże znaczenie kliniczne i są ważnym elementem dla przenoszenia odkryć naukowych na pole działania lekarza weterynarii. Metodyka ich przeprowadzenia jest nowoczesna i bardzo precyzyjna. Wyznaczone cele zostały całkowicie zrealizowane, a wnioski są dokładnym ich odzwierciedleniem. Określenie znaczenia izoenzymów LDH w przebiegu PDM oraz skuteczności i potrzeby podawania seleninotriglicerydów wydaje się szczególnie ważne i ma bardzo duży potencjał rozwojowy w diagnostyce, rokowaniu oraz profilaktyce niedoborów selenu u krów i chorób okresu neonatalnego u cieląt. Dodatkowo otrzymane wnioski dają podstawę do dalszych badań naukowych nad mechanizmami działania nowej formy selenu na organizm młodych i dorosłych przeżuwaczy. Przeprowadzone badania i uzyskane wyniki oceniam bardzo pozytywnie, ponieważ mają one charakter poznawczy, aplikacyjny, praktyczny i nowatorski. Publikacji stanowiące osiągnięcia naukowe i otrzymane dane są osobistym wkładem Habilitantki w rozwój nauk weterynaryjnych, natomiast sam cykl prac spełnia wszystkie kryteria ustawowe osiągnięcia naukowego będącego podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie weterynaria.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych.

Łączny sumaryczny IF publikacji naukowych dr n. wet. Katarzyny Żarczyńskiej wynosi 22,278 z czego 4,807 to prace twórcze, stanowiące szczególne osiągnięcie naukowe. Natomiast liczba punktów według punktacji MEiN wynosi 977 (w tym 4 oryginalne prace zawarte w cyklu stanowiące 260 punktów). Liczba prac z IF wynosi 31, w tym 6 artykułów opublikowanych w czasopiśmie zagranicznych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że po doktoracie IF opublikowanych prac wyniósł aż 20,659. Habilitantka jest w ponad 1/3 wszystkich swoich prac pierwszym autorem, co wskazuje na bardzo duże zaangażowanie w tworzenie osiągnięć naukowych. Liczba cytowań w bazie scopus wynosi 141, a index Hirscha 8, według bazy danych „Web of Science Core Collection”- 137, a index Hirscha także 8, natomiast w Google Scholar odpowiednio 53 i h = 4. Taka ilość cytowań wskazuje na duże zainteresowanie innych badaczy pracami Habilitantki, a co za tym idzie na znaczenie prowadzonych przez nią badań dla rozwoju nauk weterynaryjnych. Dorobek naukowy

Kandydatki zawiera również prace bez punktacji MEiN, 3 rozdziały w monografiach naukowych, 2 rozdziały w książce oraz streszczenia w materiałach konferencyjnych. Habilitantka ma na swoim koncie również bardzo liczne wystąpienia na kongresach, konferencjach i szkoleniach tak polskich jak i międzynarodowych.

Dorobek naukowy Kandydatki w zakresie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych można uznać za wyjątkowo szeroki i wszechstronny. Głównymi działami badań, na których się skoncentrowała, jest wpływ selenu na organizm przeżuwaczy, zmiany stanu układu krzepnięcia po zabiegach oraz w stanach patologicznych, stosowanie różnych form żywienia w hodowli owiec i jagniąt oraz ocena cytologiczna szpiku kostnego u zwierząt. Pierwszy z tych tematów obejmuje 9 prac oryginalnych i jedną przeglądową. W artykułach Habilitantka omawia funkcje selenu, działanie i konsekwencje niedoboru oraz toksyczność tego mikroelementu, wykorzystanie techniki elektrokardiograficznej do diagnostyki PDM u cieląt, zmiany równowagi kwasowo - zasadowej i elektrolitowej w przebiegu PDM oraz badań nad przebiegiem i wczesną diagnostyką niedoboru selenu u koźląt. W kolejnych pracach ocenia wpływ suplementacji preparatami zawierającymi selen i witaminę E na gospodarkę białkowo - węglowodanowo - tłuszczową czy na zmniejszenie ryzyka stresu oksydacyjnego oraz wpływ suplementacji selenem wysokocielnych krów na organizm cieląt, a także efekty stosowania długodziałającego preparatu selenu - selenian baru u owiec. Bardzo interesującą pracą jest artykuł opisujący zastosowanie seleninotriglicerydów czyli nowej organicznej formy selenu na zdrowie wielbłądów. Należy zaznaczyć że badania te powstały we współpracy z Hilli Embryo Transfer Center w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Podsumowując ten dział zwrócić należy uwagę, że Kandydatka jako pierwsza na świecie opisała wykorzystanie elektrokardiografii do diagnostyki PDM, co najlepiej świadczy o wartości jej prac i dokonań badawczych w naukach weterynaryjnych. Przedłużeniem tych działań badawczych są także prace popularyzujące problemy niedoboru selenu, PDM, skuteczne metody leczenia i zapobiegania niedoborowi wśród lekarzy weterynarii wolnej praktyki zajmujących się przeżuwaczami.

Kolejnym dużym tematem na którym skoncentrowała się Kandydatka były zmiany stanu układu krzepnięcia po zabiegach oraz w stanach patologicznych. Badania przeprowadzono na psach i bydło. W badaniach stwierdzono, że w celu obniżenia możliwości powikłań po zabiegach ovariohisterektomii wskazane jest wprowadzenie terapii przeciwzakrzepowej do standardowego postępowania. Habilitantka zaobserwowała również potrzebę regularnej oceny hemostazy w przebiegu leczenia zespołu endometritis - pyometra (w celu zapobiegania zespołowi rozsianego wykrzepiania wewnątrznaczyniowego - DIC). Badala

również zmiany układu krzepnięcia w przebiegu ostrej infekcji Chlamydia spp. oraz możliwość wystąpienia DIC u cieląt z objawami biegunki. Przeprowadziła również badania nad możliwością wpływu PDM u cieląt na stan układu krzepnięcia. Zakres i obszerność dokonań potwierdzają bardzo duże zaangażowanie badawcze Kandydatki.

W obszarze badawczym „stosowanie różnych form żywienia w hodowli owiec i jagniąt” Kandydatka podjęła się badań nad wpływem prebiotyku zawierającego drożdże *Saccharomyces cerevisiae* na skład mleka owiec (podwyższenie jednej z frakcji białkowych i brak wpływu na stężenie makroelementów) oraz wpływu kiszonek z roślin motylkowych i traw na szybkość wzrostu, parametry przemian energetycznych i tłuszczowych i skład chemiczny mięsa jagniąt.

Habilitantka zajmowała się także oceną cytologiczną szpiku kostnego u zwierząt. Badania były prowadzone u zdrowych krów Holsztyńsko – Fryzyjskich, gdzie wykazano pewne drobne różnice u tego gatunku w porównaniu do innych zwierząt. Jest to informacja bardzo ciekawa i dodatkowo były to pierwsze w Polsce badania z tego tematu. Uczestniczyła także w badaniach na krowach tej samej rasy ale z potwierdzoną infekcją BVDV, w których zauważono, że zakażenie powoduje osłabienie i równoczesne spowolnienie procesów hematopoezy, co jest informacją istotną dla przebiegu i leczenia choroby. Brała udział w ocenie wpływu symwastyny na procesy erytropoezy szpikowej u świń i suplementacji selenu i witaminy E na komórki linii erytroblastycznej u młodych danieli.

Do tego bardzo dużego i wszechstronnego dorobku można jeszcze dorzucić współautorstwo badań i pracy zajmującej się zmianami elektrolitowymi u koni w wyścigach długodystansowych (odpowiednie przygotowanie zwierząt zapobiega zaburzeniom równowagi elektrolitowej) i badań nad określeniem obecności neuronów immunoreaktywnych wobec peptydu CART oraz kolokalizacji CART z pęcherzykowym transporterem acetylocholino, neuronalną syntazą tlenu azotu, wazoaktywnym polipeptydem jelitowym, substancją P i leu-enkefaliną w jelitowym układzie nerwowym wpustu żołądka świni. Autorzy sugerują w tej pracy że peptyd CART odgrywa dużą rolę w motoryce żołądka u świń.

Habilitantka odbyła trzymiesięczny staż w Large Animal Clinical Laboratory, Faculty of Veterinary Medicine, the University of Veterinary and Pharmaceutical Sciences. Współpracuje z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Kierowała 2 projektami badawczymi (finansowanym przez Konsorcjum naukowe KNOW oraz projektem finansowanym ze środków własnych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie) oraz była wykonawcą również w dwóch projektach (finansowanym przez Narodowe

Centrum Badań i Rozwoju oraz finansowanym ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa - grant promotorski). Jest promotorem pomocniczym w otwartym przewodzie doktorskim i recenzentem czasopism naukowych.

Oceniając pozostałe osiągnięcia naukowo – badawcze zauważyć i docenić należy również bardzo dużą ilość prac przeglądowych omawiających zagadnienia wpływu makro i mikroelementów na organizm przeżuwaczy, wykorzystania ultrasonografii w rozpoznawaniu chorób przeżuwaczy, rozpoznawanie, profilaktykę i leczenia chorób okresu neonatalnego cieląt i zaburzeń zdrowotnych bydła. Prace te systematyzują, aktualizują i popularyzują wiedzę naukową, a jednocześnie wiele z nich umożliwia przeniesienie zdobyczy naukowych na grunt działań praktycznych lekarzy weterynarii pracujących w terenie. Dzięki tak obszernej i wszechstronnej wiedzy Kandydatka może poprzez Swoje artykuły poszerzyć wiedzę lekarzy i ułatwić im podejmowanie i rozwiązywanie problemów występujących w nowoczesnej hodowli bydła, a przez to wpływać na dobrostan i zdrowotność zwierząt.

Analizując i podsumowując dorobek Habilitantki w odniesieniu do pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych trzeba zauważyć, że jej dokonania badawcze mają niewątpliwy wpływ na rozwój i kształtowanie się nauk weterynaryjnych. Jednocześnie należy wysoko ocenić kliniczny aspekt jej działań przede wszystkim w zakresie problemów dotyczących chorób przeżuwaczy. To wszystko daje podstawę do bardzo wysokiej oceny przedstawionego dorobku naukowego i publikacyjnego dr Katarzyny Żarczyńskiej.

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzującego naukę oraz współpracy międzynarodowej i krajowej.

Kandydatka prowadzi zajęcia dydaktyczne z przedmiotów „Choroby wewnętrzne zwierząt gospodarskich”, „Dietetyka weterynaryjna” i „Ultrasonografia weterynaryjna” oraz na V i VI roku Medycyny Weterynaryjnej staże kliniczne w ramach przedmiotu „Choroby wewnętrzne zwierząt gospodarskich”. Na szczególną uwagę w ocenie działalności dydaktycznej zasługuje informacja, że w roku 2019 Habilitantka została wybrana Belfrem roku na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie oraz reprezentowała Swoją wydział w plebiscycie ogólnouczelnianym „Belfer roku”, w którym zajęła drugie miejsce. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że opracowała autorski program i jest kierownikiem przedmiotu fakultatywnego „Problemy wielkostadnej hodowli bydła”. Nadmienić należy, że przedmiot powstał i został wprowadzony do programu studiów z inicjatywy Kandydatki. Na uwagę zasługuje również, że od 2013 roku jest Ona opiekunem Studenckiego Naukowego

Koła Internistycznego Bujatryków. Jest również promotorem pomocniczym w otwartym przewodzie doktorskim lek. wet. Dominiki Wysockiej pt.: „Analiza transkryptomu i ilościowa ocena ekspresji wybranych genów w wątrobie krów H-F w przebiegu klinicznej ketozy” – wszczęcie przewodu 22.03.2019. Habilitantka prowadzi wykłady oraz zajęcia praktyczne dla lekarzy weterynarii z zakresu wykorzystania ultrasonografii w rozpoznawaniu chorób przeżuwaczy, ze szczególnym uwzględnieniem chorób płuc, wątroby i układu pokarmowego w ramach Studium Specjalizacyjnego Chorób Przeżuwaczy w Olsztynie (od 2016 roku). Dodatkowo dla lekarzy wolnej praktyki w 2014 roku przeprowadziła szkolenie z zakresu chorób wewnętrznych zwierząt gospodarskich w Warmińsko-Mazurskiej Izbie Lekarsko –Weterynaryjnej (projekt w ramach EFSW).

W działalności organizacyjnej trzeba wyróżnić czynny udział Kandydatki w organizacji „XIV Middle European Buiatrics Congress” (27 - 27.05.2014 r. w Warszawie). Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Bujatrycznego od 2008 roku (w kadencji 2018 – 2021 pełniła funkcję skarbnika i członka zarządu PSB) oraz należy do Stowarzyszenia „Weterynaria Hodowcom” (od 2019 roku) i Polskiego Towarzystwa Magnezologicznego (od 2018 roku). Dodatkowo podkreślając wszechstronną działalność organizacyjną Habilitantki należy zauważyć jej członkostwo (od 2017 r.) w Komisji Komitetu Okręgowego bloku „Weterynaria” Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych; członkostwo w Komisji d/s Stypendiów Naukowych dla słuchaczy Studiów Doktoranckich Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie w latach 2010 – 2012 oraz sprawowanie funkcji Przewodniczącej Samorządu Doktorantów na WMW w latach 2010 – 2012. Kandydatka recenzowała także prace innych autorów w znaczących czasopismach naukowych polskich (9) i zagranicznych (4): Small Ruminant Research, Animals, Journal of Elementology, Polish Journal of Veterinary Sciences, Pakistan Journal of Zoology.

W zakresie działalności popularyzującej naukę obszar zainteresowań i podejmowanych wyzwań jest bardzo obszerny i wskazuje na bardzo duży potencjał Kandydatki. Doktor Katarzyna Żarczyńska była i jest prelegentką w licznych kongresach i konferencjach bujatrycznych w Polsce. Bierze czynny udział w organizacji konferencji i sympozjów. Publikuje w najbardziej znanych polskich czasopismach branżowych zajmujących się tematyką chorób zwierząt gospodarskich (Magazyn Weterynaryjny, Weterynaria w Terenie, Lecznicy Dużych Zwierząt). Do tej pory jako autor i współautor opublikowała 25 prac, ale oceniając całokształt działalności możemy spodziewać się kolejnych. Dodatkowo publikuje również na portalu edukacyjnym dla hodowców bydlą „ekrowa.pl” w ramach członkostwa w Stowarzyszeniu „Weterynaria Hodowcom”. Należy

również podkreślić jej zaangażowanie w działalność tego Stowarzyszenia poprzez prowadzenie szkoleń dla hodowców z zakresu profilaktyki chorób okresu neonatalnego cieląt. Działalność Kandydatki oprócz bezpośredniego wpływu na dobrostan zwierząt i ich zdrowie ma znaczenie dla polepszenia rentowności i zysków gospodarstw zajmujących się hodowlą przeżuwaczy. Habilitantka prowadzi również szkolenia dla lekarzy weterynarii w Polsce i na Litwie z zakresu wykorzystania ultrasonografii w rozpoznawaniu chorób układu oddechowego cieląt, chorób wątroby u bydła mlecznego oraz monitoringu programów profilaktyki chorób okresu neonatalnego cieląt w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka. Szkolenia te odbywają się we współpracy ze znanymi firmami takimi jak: Hipra, Elanco, MSD, Ceva, Zoetis czy TransFeed. Aktywnie współpracuje również z największym w Polsce Stowarzyszeniem lekarzy weterynarii „GlobalWet” dążąc do poprawy umiejętności użycia USG w diagnostyce chorób przeżuwaczy.

Habilitantka brała również udział w licznych szkoleniach podnoszących jej zakres umiejętności m. in.: „Dobra praktyka kliniczna weterynaryjna – nadzór nad pobieraniem materiału biologicznego od zwierząt”, „Prowadzenie badań według zasad Dobrej Praktyki Klinicznej Weterynaryjnej”, kurs dokształcający w zakresie doskonalenia pedagogicznego nauczycieli akademickich czy studia podyplomowe „Choroby przeżuwaczy”.

Kandydatka prowadzi szeroką współpracę naukową z licznymi ośrodkami zagranicznymi, co trzeba docenić i popierać. Nadmienić należy również, że współpraca krajowa także wygląda bardzo okazale. Habilitantka w trakcie realizacji prac wchodzących w skład szczególnego osiągnięcia naukowego współpracowała z trzema zagranicznymi i dwoma polskimi ośrodkami naukowymi, a w sumie współpracuje z 9 ośrodkami, z których 5 jest zagranicznych. Efekty tej współpracy widać w doskonale przygotowanych badaniach naukowych oraz opublikowanych artykułach. Habilitantka odbyła także staż naukowy w Large Animal Clinical Laboratory, Faculty of Veterinary Medicine, the University of Veterinary and Pharmaceutical Sciences, w ramach projektu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości (RID)”. Na podkreślenie zasługuje długość stażu, który trwał od 10.07 do 10.10.2019, co nie jest aż tak częste i umożliwia z reguły lepsze zapoznanie się z metodami badawczymi i opublikowanie prac w oparciu o wykonane analizy.

Na uwagę zasługuje również fakt, że Kandydatka w 2013 roku z wyróżnieniem obroniła pracę doktorską, a w czasie studiów doktoranckich otrzymywała stypendium naukowe i projakościowe dla uczestników studiów doktoranckich Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie za osiągnięcia naukowe.

Podsumowanie, wniosek końcowy.

Analiza działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę dr Katarzyny Żarczyńskiej wystawia jej bardzo wysoką ocenę. Habilitantka jest wyróżniającym się pracownikiem naukowym, a jej dokonania badawcze mają niewątpliwy wpływ na rozwój i kształtowanie się nauk weterynaryjnych. Prowadzone przez nią badania i uzyskane wyniki mają charakter poznawczy i nowatorski. Istotna jest również jej umiejętność współpracy z ośrodkami badawczymi i naukowcami polskimi i zagranicznymi. Zdolność opracowania koncepcji programowej, interpretacji wyników i sformułowania wniosków w pracach wchodzących do szczególnego osiągnięcia naukowego, daje podstawę, do twierdzenia, że Kandydatka jest Osobą gotową do samodzielnego prowadzenia badań naukowych i podejmowania decyzji w kierowaniu zespołami badawczymi. Habilitantka jest również cenionym dydaktykiem, co podkreśla wybranie jej „Belfrem roku” na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej. Wysoko należy ocenić także jej zaangażowanie kliniczne, a szczególnie aspekt jej działań w zakresie problemów dotyczących chorób przeżuwaczy. Jej chęć popularyzowania wiedzy wśród lekarzy weterynarii, udział w konferencjach i szkoleniach to kolejny element wskazujący na jej zaangażowanie i wszechstronną wiedzę. Należy także pamiętać, że jej działania umożliwiające rozwiązywanie problemów występujących w nowoczesnej hodowli bydła, korzystnie oddziałują na dobrostan i zdrowotność zwierząt.

Według mojej oceny, biorąc pod uwagę dorobek i osiągnięcia naukowe, Habilitantka dr n. wet. Katarzyna Żarczyńska spełnia wszystkie wymagania Ustawy stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie weterynaria – art. 219 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.). Wobec powyższego wnioskuję do Wysokiej Rady Naukowej Dyscypliny Weterynaria Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o podjęcie dalszych czynności w postępowaniu o nadanie Kandydatce stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie weterynaria. Jednocześnie ze względu na nowatorski charakter cyklu publikacji, włożony wysiłek w ich przygotowanie, wartość publikacyjną oraz znaczenie dla rozwoju nauk weterynaryjnych wnoszę o przyznanie Habilitantce nagrody.

Lukasz Kurek